

Ludovic Bacs poate fi numit un „stâlp al radiofoniei”

(Daniela Caraman Fotea, 13 aprilie 2009)

A ajuns în simfonicul Radio ca... violist! din 1958 funcționând ca dirijor, timp de 31 de ani, dirijor principal după 1990.

Născut într-o zi de miercuri, aceeași în care Orchestra de Cameră – fostă de Studio își oferă concertele săptămânale, Ludovic Bacs s-a dedicat formațiilor Radio cu o pasiune în care s-au regăsit toate virtuțile sale de interpret, compozitor, pedagog, cercetător, muzicolog, artizan-restaurator al unor opere de artă – manuscrise minuțios modelate. Complexă personalitate!

La aniversările lui succesive s-au înregistrat participări numeroase și selecte – feedback față de respectul cu care acest muzician și-a onorat publicul, colegii, MUZICA.

După studii la Conservatoarele din Cluj și Moscova, dirijat și vioară, a urmat și cursurile Facultății de filozofie; motiv poate, pentru care în toate construcțiile sale muzicale aparținând fie repertoriului renescentist, fie celui contemporan, predomină profunde spiritualități. De aceea, cred, nu am întâlnit vreo cronică ori comentariu la demersurile domniei sale, translate în complezențe.

A condus ambele orchestre, înființând și Musica rediviva în 1966, formație aparte, cu instrumente de epocă, el însuși cântând la blocflote și viola da gamba.

Despre proiecte nerealizate nu aș putea vorbi, într-atât de bogată i-a fost activitatea. Se cuvin menționate însă câteva recorduri, situații aparte: înainte de toate cele peste 20.000 de minute înregistrate pentru fonoteca Radio-ului. Inestimabilă zestre! dacă mă gândesc și la calitatea artistică a acestora. Ludovic Bacs deține întâietatea în privința numărului lucrărilor lirico-dramatice prezentate în concert (ca o particularitate – fără a se oprit vreodată la pupitrul unui teatru de operă!). Și ce titluri! De la Vespero della beata Vergine de Monteverdi, o raritate, Încoronarea Popeii a aceluiași compozitor, Amphitruon de Purcell, monumentalele lucrări vocal simfonice ale lui Bach, performanța prezentării operei Walkiria de Wagner cu orchestra de Studio, avându-i la dispoziție și pe Mariana Stoica, marea wagneriană, Magdalena Cononovici, Cornel Stavru, Gheorghe Crăsnaru... și câte altele, dar și sumedenie de prime audiții românești: Orestia I de Aurel Stroe, Secretul lui Don Giovanni de Cornel Țăranu, La țigănci de Nicolae Brânduș – după Mircea Eliade, cu titlul schimbat în Arșița la „sugestia” conducerii Radio-ului care găsea titlul original... "neconvenabil"... Labirintul de Liana Alexandra; exemple luate aleator dintre partiturile repertoriare.

Lui Ludovic Bacs, actelor sale artistice, li se datorează în mare parte rămânerea Orchestrei de Studio în activitate, existența ei fiind pusă nu o dată sub semnul întrebării în anii '80. După 1990 datorită domniei sale și lui Cristian Brâncuși dirijori de permanență, dar nu exclusivi, formația a renăscut în glorie asemeni celor de altă dată.

Se știe: vocile partiturii au o anume libertate, obligația dirijorului nefiind aducerea lor la un numitor comun ci proiectarea multiplă, diversă în spații care să convină mesajului muzicii. Ludovic Bacs le-a explorat cu virtuozitatea interpretului și ingeniozitatea compozitorului, fără a cădea vreodată în admirația propriei persoane publice, modest, distins, rafinat. Ne-a oferit și o face încă, ne-a oferit

muzica drept meditație cu ochii larg deschiși, soră a frumuseții, paradigma căilor apolinice ale existenței.